

Sygn. akt: WA 13/14

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Bogdan Rychlicki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marian Buliński

SSN Marek Pietruszyński

Protokolant : Marcin Szlaga

przy udziale prokuratora Naczelnej Prokuratury Wojskowej płk. Jana Żaka
w sprawie: płk. rez. A. N. uniewinnionego od zarzutu popełnienia przestępstwa
określonego w art. 228 § 3 k.k. w zb. z art. 271 § 3 k.k.; ppłk. rez. D. B.
uniewinnionego od zarzutu popełnienia przestępstwa określonego w art. 229 § 3
k.k., po rozpoznaniu w Izbie Wojskowej na rozprawie w dniu 24 kwietnia 2014 r.,
apelacji wniesionej przez prokuratora, na niekorzyść od wyroku Wojskowego Sądu
Okręgowego w W. z dnia 19 grudnia 2013 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę płk. rez. A. N. i ppłk. rez. D. B.
przekazuje do ponownego rozpoznania Wojskowemu Sądowi
Okręgowemu w W.**

UZASADNIENIE

Płk rez. A.N. został oskarżony o to, że:

„w bliżej nieustalonym czasie, lecz nie później niż w okresie pomiędzy 2001 r. a nieustalonym dniem maja 2002 r. w L., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Zastępcy Komendanta Wojskowej Specjalistycznej Przychodni Lekarskiej [...] przyjął, przekazaną mu za pośrednictwem ustalonej osoby korzyść majątkową w kwocie około 1.000,00 (jednego tysiąca) zł. od ppłk D. B., w zamian za wystawienie dokumentu w postaci świadectwa wojskowo - lekarskiego niezbędnego do uzyskania przez ppłk D. B. orzeczenia i decyzji Terenowej Wojskowej Komisji Lekarskiej, przyznającej temu oficerowi prawo do dodatkowej powierzchni mieszkalnej, w którym poświadczył nieprawdę, co do okoliczności mającej znaczenie prawne, to jest w zakresie stanu zdrowia jego żony K. B., tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk w zb. z art. 271 § 3 kk”.

Ppłk rez. D. B. został oskarżony o to, że:

„w bliżej nieustalonym czasie, lecz nie później niż w okresie pomiędzy 2001 r. a nieustalonym dniem maja 2002 r. w L., udzielił za pośrednictwem ustalonej osoby korzyść majątkową w kwocie około 1.000,00 (jednego tysiąca) zł pełniącemu funkcję publiczną na stanowisku Zastępcy Komendanta Wojskowej Specjalistycznej Przychodni Lekarskiej SP ZOZ [...] płk A. N. w zamian za wystawienie dokumentu w postaci świadectwa wojskowo - lekarskiego poświadczającego nieprawdę, co do okoliczności mającej znaczenie prawne, to jest stanu zdrowia jego żony K. B., niezbędnego do uzyskania dla siebie orzeczenia i decyzji Terenowej Wojskowej Komisji Lekarskiej w [...], przyznającej mu prawo do dodatkowej powierzchni mieszkalnej, tj. o popełnienie przestępstwa określonego w z art. 229 § 3 kk”.

Wojskowy Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 19 grudnia 2013 r., uniewinnił ich od zarzucanych im czynów.

Sąd pierwszej instancji oceniając zgromadzony materiał dowodowy wywiódł, iż niniejsza sprawa ma charakter poszlakowy. Dowody z wyjaśnień oskarżonych oraz z zeznań świadków (w szczególności świadka J.) są „dowodami pośrednimi”. Zatem skoro niemożliwe było przyjęcie jedynej logicznej i ostatecznej wersji zdarzenia pozwalającej na ustalenie sprawstwa oskarżonych, to posiłkując się

zasadą wyrażoną w art. 5 § 2 k.p.k., należało uniewinnić oskarżonych od dokonania zarzucanych im czynów.

Apelację na niekorzyść oskarżonych wniósł prokurator Wojskowej Prokuratury Okręgowej.

Zaskarżając wyrok w całości, zarzucił:

„ błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść zaskarżonego wyroku, polegający na niewłaściwej ocenie zebranego materiału dowodowego, a w szczególności wyjaśnień ppłk. rez. D. B. oraz zeznań J. J., z naruszeniem reguły *in dubio pro reo*, co skutkowało niezasadnym uniewinnieniem oskarżonych od popełnienia zarzucanych im czynów, podczas gdy prawidłowa analiza dowodów przeprowadzonych w sprawie, zgodnie z normą art. 7 k.p.k., z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego powinna prowadzić do zgoła odmiennych wniosków, tj. że oskarżeni dopuścili się zarzucanych im występków”.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Wojskowemu Sądowi Okręgowemu.

W uzasadnieniu apelacji generalnie zakwestionowano ocenę zgromadzonego materiału dowodowego przez sąd pierwszej instancji. Prokurator wskazując na istniejące dowody co do okoliczności: wręczenia przez świadka J. otrzymanej od oskarżonego B. kwoty 1 000 zł oskarżonemu N. (wyjaśnienia oskarżonego B. złożone w toku śledztwa i zeznania świadka J. z postępowania przygotowawczego i sądowego) wywiódł, iż ocena sądu *meriti* co do charakteru niniejszej sprawy (proces poszlakowy) oraz zastosowania reguły *in dubio pro reo* wyrażonej w art. 5 § 2 k.p.k., była rażąco błędna i dokonana została z obrazą art. 7 k.p.k., która miała wpływ na treść wydanego wyroku (art. 438pkt 3 k.p.k.).

Sąd Najwyższy rozważył.

Apelacja jest zasadna. W pełni należało zgodzić się ze skarżącym co do rażąco błędnej oceny materiału dowodowego dokonanej przez sąd *meriti* poprzez pryzmat zarzutu błędu (...) podniesionego w apelacji. Przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wywody w tej mierze całkowicie „rozmijają się” z realiami dowodowymi niniejszej sprawy.

W ocenie Sądu Najwyższego nie może być mowy o tzw. poszlakowym charakterze tej sprawy oraz o tzw. „dowodach pośrednich” co do okoliczności wręczenia kwoty 1 000 zł oskarżonemu N. O ile te ostatnie dowody pośrednie, co najwyżej mogą odnosić się do oceny zeznań świadków: [...], o tyle w sprawie bezsporne jest, że prawidłowa ocena wyjaśnień oskarżonego B. złożonych w śledztwie oraz zeznań świadka J., może prowadzić do zgoła odmiennych wniosków w kwestii winy oskarżonych, niż przyjęto to w zaskarżonym wyroku. Sąd pierwszej instancji zupełnie uchylił się od ustalenia powodów zmiany wyjaśnień przez oskarżonego B., poprzestając li tylko na przyjęciu, że jego wyjaśnienia z postępowania przygotowawczego stanowią dobrowolne „samooskarżenie się”. Z kolei przyjął za udowodnioną i spójną (uwaga SN) okoliczność, że oskarżony B. zainteresowany uzyskaniem dodatkowej normy mieszkaniowej w celu jej załatwienia wręczył świadkowi J. kopertę z kwotą 1 000 zł celem przekazania jej lekarzowi wojskowemu (s. 5-6 uzasadnienia).

Bezsporne jest też i to, że na podstawie decyzji Terenowej Wojskowej Komisji Lekarskiej z dnia 6 maja 2002 r., oskarżonemu B. przyznano uprawnienia do dodatkowej powierzchni mieszkalnej na stałe z uwagi na stan zdrowia jego żony K. Sąd pierwszej instancji „przecenił” też jako jeden z najważniejszych dowodów okoliczność zniszczenia dokumentacji lekarskiej, w oparciu o którą wydano stosowne decyzje (s.6-7 uzasadnienia), skoro w świetle wyjaśnień oskarżonego B. bezsporne było i jest, że jego żona nie chorowała i z tego też powodu nie mógł on otrzymać uprawnienia do dodatkowej powierzchni mieszkalnej (s. 4 uzasadnienia wyroku). Z kolei wyłaniający się z zeznań świadka J. (k. 443-445) sposób postępowania oskarżonych jest, aż nadto czytelny, ażeby koniecznym było dla prawidłowego rozpoznania sprawy ustalenie „czterech scenariuszy” inkryminowanego zdarzenia (s. 13-14 uzasadnienia wyroku).

W ocenie Sądu Najwyższego w kwestii ustaleń co do winy oskarżonych wystarczające było odniesienie się do wymogów art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., a tego w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku zabrakło.

W podsumowaniu w uwzględnieniu apelacji prokuratora należało zaskarżony wyrok uchylić i sprawę z powyższymi zapatrywaniami Sądu Najwyższego przekazać do ponownego rozpoznania Wojskowemu Sądowi Okręgowym.

